

ZOMBOR ES VIDEKE.

A BACS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: Vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

A Bajai utcával szemközti Falezlone-féle ház,
hova minden, a lap szellemi és anyagi részét illető közlemények, intézkedések és minden egyéb írtatandók.

Felelős szerkesztő:

DR. MOLNÁR GYULA.

Felírói díjak:

Egész évre 8 frt — Félévre 4 frt — Negyedévre 2 frt
Naplótíróknak egész évre 6 frt Félévre 3 frt Negyedévre 1 1/2 frt
Egyes szám ára 10 kr.

A hodsági csata.

A kormánypárt kihozta Rohonyi Gyulát a hodsági választó kerületben 64 szótöbbséggel orsz. képviselőül.

A tél jó korteszéközének bizonyu t, de ezt számításba vettük s azért az ellenzék győzelmét hirdettük.

Mi lehet tehát annak az oka, hogy a kerület ismét kormánypárti képviselőt választott?

Semmi kétségünk nem lehet az iránt, hogy a dolgok természetes folyása mellett Rohonyinak meg kellett volna buknia. Határos a képtelenséggel, hogy győzött, s mindenki, a ki csak kissé ismeri a viszonyokat, álmélkodva hallja, hogy győzött.

Ő maga leginkább lehet meglepve, bár óriási erőfeszítéseket tett s nagy áldozatokat hozott. Majd meg fogjuk tudni a titkos manővereket rövid idő alatt s a nyilvánosság elé is visszük. Ilyenekül már most megemlíthetjük, hogy 160 választót utasított vissza az elnök s az ellenzékiek utójára szavazván, a nagy hidegben elszéledtek.

De eltekintve ezektől, okunk van apprehendálni önmagunkra is.

Egy év óta tudjuk, hogy a hodsági kerület mandátuma választás alá kerül, egy év óta annyit írtunk róla s annyszor hirdettük, hogy fegyvereinket össze kell mérnünk akormánypárt dárdáival, tanulságú azért nem vontuk le, hogy idejekorán kell a jelölt személye iránt megállapodnunk, s nem szabad az utolsó pillanatokra hagyni e fontos, mondhatnók legfontosabb momentumot.

Ha sikerült Rohonyinak 64 szótöbbséggel nyerni, akkor bizonyos, hogy nem sok fáradsággal az ellenzéké ett volna a diadal, mert olyan választókerületben, hol a választók száma 3—4000-re megy 64 szótöbbség nem is jöhet tekintelbe.

Az a körülmény tehát, hogy a kerület későn jutott megállapodásra ellenzéki jelöltjének személye iránt, hogy még akkor is előbb is Steczet, s csak azután léptette föl Ertlt, ránk azt a benyomást teszi, hogy az ellenzéki akció késedelmes semmiatt hiányos volt.

Ezt nem szemrehányásként mondjuk, mert ahhoz nincs jogunk, lévén a kerület

let ura tényeinek, de megvilágítani veljük a Rohonyi által kivívott győzelem olyan okait is, melyek a kormánypárton kívül fekszenek.

Végre egyet a kerület napnál fényesebben beigazolt, s arra mi büszkék vagyunk, hogy erős, harezdedett, elvszilárd s tántoríthatatlan ellenzékkel bír, mely nem adja ki egykönnyen a zászlót kezei közül.

A ki a hodsági kerületben kormánypárti programmal lép föl, annak össze kell szedni minden erejét, sőt végsőig meg kell minden erőt feszítenie, hogy győzzön.

De már nagy vívmány az, hogy oly kerületben, hol Vojnits István két ízben is egyhangú választással nyert kormánypárti mandátumot, most egy évvel erős harez után győzött 350 többséggel Lelbach László, ma meg 64 többséggel Rohonyi Gyula.

A kerület határozottan az ellenzéki eszmék hívnének bizonyult s lassan, de biztosan nyomul előre a győzelem felé.

A legközelebbi választás alkalmából

TÁRCZA.

Út az óra . . .

Út az óra, éjfél vagyon —
Kitekintek az ablakon.
Csendes a lég, nyugodt a táj,
Csak telkemen dül a vihar,
Ki-kitörni csak itt akar,
Ugy dobog a szívem, úgy fáj.

Szellő suhan ablakomba,
Rá sűg-bűg az akác lombja.
Megzörren a fonnyadt levél,
Távolból jött szellő zugás,
Ablakomnál levél hullás:
Titkos, fájó bűről beszél . . .

Föl-föl sajog rá a szívem,
Hová is lett bizó hitem?!
Bizó hitem, reménységem
Reménységem, boldogságom? . . .
Hervadt levél fonnyadt ágon . . .
Szegény, szegény bolond szívem!..

Út az óra . . . Hajnal vagyon
Kitekintek az ablakon,
Szellő suhog . . . A csillagok
Itt is, ott is alvó félben,

Pislognak a szürke égen
Lázban, ébren csak én vagyok . . .

Itt-ott szól már a kakasszó
S a távolban muzsikaszó,
Muzsikaszó, vidám nóta . . .
Szellői a napkeletnek,
Tán mert velem enyelegnek,
Ide hozzák ablakomba.

Muzsikaszó . . . Vidám nóta . . .
Hallgatom már este óta!
S hallgatom, mit tudom meddig —
Mig nem fednek el a hantok . . .
Mig azok a vidám hangok:
Fájó szívem — megrepszítik.

Herke Mihály.

Emma levélkosárcájából.

(Az én mesém.)

A „Zombor és Vidéke” eredeti tárczája.
Írta: ifj. KUBISS ÁGOST.

Kedves Emma! Azt ígértem neki, hogy karácsonyra utolag felkeresem soraimmal. S minthogy a keresztségység e magasztos ünnepe sokkal függőbb látakkal toppant be, sem mint

én azt gondoltam: sietve ragadom meg a tollat, nehogy egy perczel is későbbben kapja meg szanaszéthányt gondolataimat, semmint a piczi Jézuska a krisztkindlivel beállit. *)

Ugy szóltam, hogy sietve ragadtam meg a tollat, pedig voltaképen azt se tudom, mit is írjak neki.

Szerelemről csevegni el ily nagy napon, mikor mindenkinek arczáról csak a buzgó áhítat sugárik le, — az nem illő dolog. Krisztkindli helyett pedig szép szóval tartani bárkit is, — ez még furcsább valami . . .

De hát oldjuk meg a dolgot okosan! — Legyen szó e levélkében szerelemről is s párosuljon mellé egy kis krisztkindli, — a mi után már most, — azt hiszem, — a rendes kerékvágásba zökkenhetek bele.

Aranyos Emmusom! Azt kérdi tőlem minapi levélkéjében, hogy emlékszem-e még azokra a kedves téli estékre, mikor a kandeló tüzénél meséltem neki? . . .

Igen, emlékszem, bárha az már nagyon régen volt! Sőt nemcsak hogy emlékszem, de az akkor elmondott regék bármelyikét, még most is csak úgy tudnám elmesélni, mint akkor, mikor a pattogó kályha-tűz pirosra fostette orczámat s magácska, édes barátnóm, figyeimessen hallgatott . . .

*) Azonban a cikklet sokasága miatt mégis csak megkéstem: ez a levél. A szerk.

kétségtelenül a nemzeti párti zászlóka fonja körül a diadal babérokoszorúja.

Addig is — isten éltesse a hodsági derék választókat!

Ujévi tisztelgések a zombori nemzeti pártban. A görög-keleti naptár szerint f. hó 13-án van tulajdonképp január 1-je. Szerb polgártársaink tehát e napon ünneplik az újévet s így a zombori nemzeti párt, melynek annyi lelkes híve van szerbjeink között, szintén élénken részt vett az új évi tisztelgésekben. A pártot maga a vezér, Szemző István pártelnök vezette első sorban városunk orsz. képviselője dr. Drakulis Pál lakására, innen pedig Lalosevits Jakab alelnök lakására. Mindkét helyen Szemző István tartott üdvözlő beszédeket.

Isten éltesse derék szerb polgártársainkat!

A hodsági csata. Lassanként kibontakozik a hodsági csata a téli ködből s a folyton érkező hírekből tisztán látjuk a kormánypárt győzelmének eszközeit. A többség mindössze 64 szavazat volt. De azt a 64 szótöbbséget elnöki erőszakoskodás hozhatta csak ki, mert az ellenzéki választó polgárok közül nem kevesebb, mint 160-at fosztott meg alkotmányos jogaitól. — A számitás különben igen egyszerű. Ha az ellenzék száz szavazattal többségben van, akkor 160-at vissza kell utasítani s kész a győzelem.

Különfélék.

Irodalmi körözés. A helyben megjelenő „független” újság egy kissé túlhajtja a „független” séget, midőn megkezdve a vezércikkelytől, le az utolsó hírig más újságból szedeli közleményeit. Tiltakozunk a jóízűs érdekében az ellen, hogy hírlapi anthológiák keletkezzenek. A „jól értesült újság”, melynek nemcsak olvasói,

Ügy-ügy, bólingassa csak igenlőleg fejcséjkéjét kedves baba, midőn e sorokat olvassa, melyek oly emléket zárnak magukba, hogy esztendőkkkel érzem magam fiatalabbnak, ha visszagondolok re! . . .

Mily kedvesen cseng még most is fülemben az a mélaszerű hang, mely a már félig álomba szenderült szöszke Emma ajkairól ellebbent, mikor neki meséltem: tovább, tovább, hallgatom!

— Hallgatja? Nem is igaz!

— De! — s felnyitotta szemeit, én meg tovább regéltem.

Mikor pedig a baba már csakugyan nem hallhatta mesémet: oda lopódtam csendesen melléje, gyöngyöden csirógattam meg olyes hajatát s reálehelve a szerelem bűvös varázsát, — karjaimba öleltem.

— Hallom, hallom, csak tovább! susogtára kedvesem, és én — tovább regéltem.

Ez azonban már nem volt mese; nem is összehűgő egész, csak egy titkos suttogás, melyhez az erdő rengetegében daloló estéli fuvallom sóhaja hasonló . . .

— Emma! Kedves, drága, szép, baba! — rebegtem én hallhatóbban, mikor már a menyébeli üdv is szinte ráb borult.

— Hallom, hallom; csak tovább!

Egy ittasító perez mámorea röpönt erre felém, a mely tovább regélni készítetett . . .

tdé, mint büszkén hirdeti, „előfizetői” is legutóbb vannak, egészen a kérdőközi mániának adta magát. Ebbeli szüvedélye nem ismer semmi határt s neki esik mindennek, a mi csak kezeügyébe akad. Legutóbbi vezércikkelye Schmitt Jenő „Uj korszak” című filozófiai műve — az „Élet” című folyóiratban látott napvilágot. A „független” organum nekiesett ollójával s kinyírta vezércikkelynek, mint a hogy a Schmitt-féle „felhívás”-sal is megeselekedte. A közleményt azonban maga Schmitt Jenő a „Zombor és Vidéke”-nek szánta, a mit a következő levélke igazol, melyet Schmitt intézett e lapok szerkesztőjéhez: —

„Kedves Gyula barátom!

Specziálisan neked küldöm az „Élet” első számát cikkemmel. Örömmel láttnám, ha a cikket a „Z. és V.”-ben közléné. A kis módosítást, mely szükséges, magam jellettem irónnal. — A közlőnt egyelőre csak nekem küldt Zomborba, hadd értesüljenek a többiek a cikkről a „Z. és V.” útján. stb. stb.

Teljes szívből üdvözlő barátod

Schmitt Jenő.”

Ime a második levél, mely a „független” újság kleptomániáját igazolja. De hát miért is nem írja ki a derék lapú hámlokára, hogy ő nem üz szédelgést új ruhákkal, mivelhogy nála valósággal uraságoktól levetett ruhák kaphatók?

— Helyreigazítás. Lapunk mult számában a „Szegedi Híradó” személyeskedő tamadására adtunk feleletet, s a többi közt álitottuk, hogy a „szellem vallás”-ának megalakítására kibocsájtott felhívást e lapok szerkesztője alá nem írta volna. Mint utóbb meggyőződést szerezünk róla, az aláírás régebben megtörtént, de eltekintve a felhívás azon részétől, mely bizonyos akcióit helyez kilátásba s e célra pénzadományokat is gyűjt, semmi okunk sincs ezen aláírást visszavonnunk.

— Ügy-ügy, hajtsa csak vállaimra fejcséjkéjét, édes bábé, és vonja kissé mosolyra ajkait, — így jobban ért talán!

Megtette s így hallgatta mesémet. Pedig most már magamba szivtam szerelmének elalattató nektárát. Majd bájjítasan szeregetem tekintemet bárszonyos orozáinak viruló rózsáira kétféle választottam a szemébe csüngő fűrtöket, körül övedztem vállait s szaggatottan kérdeztem: Emma? . . . Aranyos Emmusom? . . . Mondja no: regéljek még tovább?

Nem felelt, de arczocskáin kétoldalt árnyalva tüntek elő a kéjjel teli mosoly kedves gödröcskéi.

— Ah, a baba mosolyog?

Erre egy sóhaj szállt tova ajkairól, mintha nehéz álomból látszott volna felriadni; felszókkent székéről s morzsolgatva szemeit, így felelt nekem:

— Persze, hogy mosolyogok. Hogy is ne mosolyognék, mikor olyan füresakat mesélt!

— Hát a baba hallotta?

Gondolkozóba esett kevéssé kérdésem felett, majd csokolni való naivsággal válaszolt:

— Dehog is hallottam! Nem hallottam, nem tudok semmit! Még csak nem is mosolyogtam!

— Nem e?

— Nem hát!

— No jó! Holnap hát e szerint megint csak a mai regét kell neki elmesélnem! Helyes? Beleegyeznek?

— Kinevezés. A zombori törvénytörvényekhez telegkönyvezetűvé Heinemann Atilla zólyomi járásbírói segédtelegkönyvezetűt nevezte ki az igazságügyi miniszter.

— A kalocsai érsek pásztorlevéle. Császk György kalocsai érsek, a püspöki kar közös pásztorlevélét, szintén külön körlevél kíséretében küldte meg egyházmegyéje papságának. A körlevél felhívja a papságot, hogy a gondjaira bízott népet törekedjék a közös főpásztori szözet intenciójára szerint a katolikus ügynek a méltányosság és az igazság határai között a koll okosság és mérséklet szemmel tartásával való védelmére buzdítani.

— A zombori izr. nőegylet sorsjátékkal egyhétből öt tancmultságára már nagyban folynak az előkészületek és híhetőleg ez lesz a saison legsikerültebb multságának egyike. A sorsjegyek már igazsáiban mind elfogtak és a ki még olyaura szert akarna tenni ugyancsak siessen, mert különben nem lehet reményesége valamit nyerni azon valóban csinos tárgyak közül, melyek már is nagy számban gyűltek össze.

— Pályázat van hirdetve Zentán városi helyettes mérnöki, Bezdánban óvóéri állásra.

— Jókai-jubileum lesz ma Ókanizsán. Az ünnepegy egyes részei: 1. Jókai Mór irodalmi működésének méltatása” felolvassa Katona Sándor tanító ur. 2. „A lengyelek fehér aszszonya” költemény Jókai Mórtól szavalja Gajó István ur. 3. Az ókanizsai műkedvelők alkalmi dísz előadása Hős Pálffy. Drámai jelenet három képben, írta Jókai Mór. 4. Ének részletek Strauss „Czigánybáró” című dalművéből szövegét írta Jókai Mór. Zene kíséret mellett énekl Liptak Sándorne urnó.

— Ó-Moroviczán is tartott az ottani olvasókör Jókai-jubileumot. Az ünnepi szónok Schadi Ignác plébános volt; előadását a szép számú közönség mindvégig figyelemmel hallgatta s végül lelkesen megjelenezte. Este bankett volt.

— A zombori korcsolya-egylet február 3-án közvacsorát rendez. A jüvedelem az építendő korcsolyacsarnok költségeihez csatoltatik.

— Uj jegyző. Vajskán ifj. Tripolszky Bélát választották meg körjegyzővé, ki eddig ott mint segédjegyző működött.

— Bajmokon a községi iskolaszék, Han-konyi Lajos ottani tanítót igazgató-tanítóvá megválasztotta.

— Hymen. Gobeckzy Aladár észéki gyógyszerész a napokban tartotta esküvőjét Rausch Elza kisasszonnyal Hodsághon.

Kissé olpirult, majd irigylendő „fin — de — sticle” pózban hamiskás mosollyal ugy felelt hogy — nem bánom!

Édes Emma! Lehet, hogy már csal emlékező tehetőségem, de ugy gondolom, eléggé találoan vettemt ide azt a kedves emléket, a mely felett bizony már évek hosszú sora röp-pent tova, s a melyet talán ugy kellett volna elzárni szivembe, — hogy ne tudja senkise.

De lássa, nekem az már olyan valami érthetetlen sajátom, hogy nyílt szívű vagyok.

És aztán mondja csak: vajjon nem követnék-e el hibát velem, ha én ily nagy napon mint a milyen a karácsony, a mikor is minden harang zugó ércnyelven fennen hirdeti a kis Jézuska születését, hazugságot mernék vetni a világ szemébe? . . .

Kedves bábé! Azt írja továbbá, hogy már alig tudja kivárni azt a bűvös estét, melyen a várva-várt Jézuska oly titokzatosan beköszön.

Bizony nincs is boldogabb pillanatt, mintha tekintünk elkáprázva révedezhet az arany-nyal, ezüsttel, csillagokkal, picinyke viasz-gyertyákkal és sok-sok mindenféle édességgel és csecebecsével megrakott karácsonyfa tükéi között! . . .

Ki is tudná találoan vázolni annak a misztikus érzetnek fűsűségét, melyet a szobá

Tisztújítások a megyében: Mélykúton a következők választottak meg: bíróvá Balogh László, albíróvá: Mikó Máté, községi pénztárnokká: Holka János, állami adószedővé: Kiss János, közgyámává Kiss Ferencz, esküdtékké: Kakas János, Kalmár András, Szöllösi Márton, Miskolczy József, Pozsgai András, Dudás István, Rasztik József, Bundla János. Petrováczon a községi előjáróság tagjai lettek: bíró Kovács János, albíró: Dudás János, esküdték: Lukács Pál, Jakus János, Varga János, Koppocs János, községi pénztáros: Kiss Mihály, közgyám: Hrucsiár György. Píron és Kiszácson a községi előjárók választása Mezei Imre szolgabíró elnökelete alatt történt meg. Píronon megválasztottak: Gyűlési József főbíró; II. bíró: Kolarszki Szi-ma; adópénztárnok: Bancsi Gábor; községi pénztáros: Siacski Jován, esküdték: Gubran-szki János, Varga István, Kozárov Milán, Gligoris Zsiván; közgyám: Kolarszki Fülöp Kiszácson: bíró: Pixiadesz Mihály; II. bíró: Varga Pál, pénztárnok: Gyurovka György, esküdték: Erdélyán Száva, Mihál Pál, Macsák Mátyas, Kordelisz János; közgyám: Szabados András.

Farsangi dal és táncestély. A zombori iparos dalárda saját pénztára javára 1894-ik évi február hó 1-én a „Vadászkürt” szálló összes termeiben zártkörű farsangi dal- és táncestélyt rendez. Másor: 1. Doppler. Kardal a „Benjofszki” című operából, éneklé a dalárda vegyeskara 2. Goll János. Magyar népdal-egyveleg: a) „Ezer csillag”, b.) „Gimbelem-gombolom”, c.) „Befordultam a konyhára”, éneklé a dalárda férfikara. 3. Kron A. „Róbert és Julia vagy egy sikertelen szerenáda.” Tréfás kettős, éneklék Haasz Gyula és Bényei József urak. 4. Gall L. „Egy tanító keservei.” Tréfás hármás, előadja a dalárda. A magánrészt éneklé Gruda Pál úr. 5. Rosini. Tánckardal, „Tell Villmos” című operából, előadja a dalárda vegyeskara. 6. Szentirmay Elemér. „A veteránok”, Tréfás kar, éneklé a dalárda férfikara. Belépti díj: Személyenként 1 frt. Családjegy 3 személyre 2 frt 50 kr. Karzat 1 frt. Kezdeté esti 8 óráig. Jegyek előre válthatók: Szigethi István úr kőfaragó üzletében, Kollár József úr könyvkereskedésében, Mayer és Thum urak fűszerkereskedésében. Fellülítéseké köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtástannak.

Eljegyzés. Klinger Emil jegyet váltott Schiffer Lenka kisasszonnyal. Zomborban.

Álarozos bál. Lapunk utolsó számában megemlékeztünk a tervbe vett álarozos-

bálról, most vesszük arra a következő meghívót: A zombori népkör által 1894. évi február hó 5-én, alapítókéje javára „a pokol kocsmáról” czimzett épület emeleti összes helyiségeiben rendezendő polgári álarozos bálra. Kezdeté pont 8 órakor. Személyjegy 80 kr. Család-jegy 3 személyre 1 frt 50 kr. Belépő-jegyek válthatók Sztrilich Zsigmond és Falcione Gusztáv urak kereskedéseiben valamint február 1-től a „Népkör” helyiségében és este a pénztárnál. Fellülítéseké köszönettel fogadtatnak. Rendezőség: Dr. Fratricsevits Aszt Vincze, b. b. elnök. Dr. Alföldy Árpád, b. b. alelnök. Czezner József, b. b. pénztáros. Matusek Zsigmond, b. b. ellenőr. Fernbach Péter, b. b. jegyző, Birvalszky György, Birvalszky Péter, Czálinger József, Dsinits Antal, Fernbach Károly, Fernbach József, Dr. Goldstein Ignác, Hanzmann Kálmán, Keller András, Léway Nándor, Makra György, Markovits Imre, Odry István, Ottványi István, Raichl Os kár, Zarubszky Gyula, Zomborcsévits György, b. b. bizottsági tagok.

Jókai ünnepélyek. Az ó-becsei polgári magyar dalkör a múlt napokban Jókai tiszteletré táncszalag egybekötött hangversenyt rendezett. Úgy a hangverseny számai, mint a táncmulatság kitűnően sikerült. Az estély fénypontját Dainger Piroksa kisasszony által előadott monolog képezte, mit a dalkör kis „csalagánya” oly művészi tökélyvel adott elő, hogy a ujalgató közönséget valóságos extasisba hozta. A tiszta bevétel a dalkör vagyonának gyarapítására fordított. A kereskedelmi-kör f. hó hetedikén ugyancsak Jókai tiszteletré táncmulatságot rendezett. A tiszta bevétel Jókai összes műveinek beszerzésére lett előirányozva, de sajnos még a táncvígáalom kiadásainak fedezésére sem folyt be elegendő összeg. A deficit 80 frtot tett ki. Ennek nem a közönség, hanem a zord idő volt az oka, mi két napon át orkányszerűleg dühöngött.

Nagylelkű adomány. Bajáról írják, hogy Császa György k. locsai érsek, a bajai katolikus legényegyesületnek házipénzei célra 5000 forintot adományozott. Latinovics Gábor püspök szintén jelentékeny összeggel gyarapította az egyesület tőkét.

Elégületlen község. Petrovácz nagy községben ismét nagy elégületlenség uralkodik a legutóbb megjett bíróválasztás miatt. — E község a legutóbbi éveken sokat szenvedett intező köreinek számos visszaélése miatt és a községi lakosság elkeseredettsége csak akkor csillapult, midőn a régi jegyző leköszönt és helyébe olyan választott meg, ki a község bizalmát bírta. A szerencsés jegyző váasz-

tás következtében a községben a nyugalom helyreállt. Most, hogy a régi bíró Kovács János, ki miatt a községben évek óta vizsgálólatok folytak s kinek hivataloskodása alatt tömredék rendtelenség és visszaélések fordultak elő, — újból meg lett választva, az elégületlenség és elkeseredettség újból kitört és pedig oly nagy mérvben, hogy a községi bíró nyilvános tanácsülésben a képviselő testület által inzultálva lett. — A község a bíróválasztást megfélebezte. A felebezésben felhozott indokok oly súlyosak, hogy a választás megsemmisítése biztosan várható. — Ezenkívül egy nagyobb küldöttség kézzül az alispánhoz, mely a község nyugalma érdekében a választás megsemmisítését kéri fogja. Mint egy előkelő bizottsági tagtól értesülünk, oly súlyos vádak terhelik a községi bíró, melyek ha nyilvánosságra hozatnának, ismét élénk világot vetnének állapotainkra és az egész ügynek más fordulatot adnának. — A megye határozatát ezek után mi is kíváncsisággal várjuk.

Antonovits József szabadkai képviselő kilépett a szabadalvú pártból s ebbeli elhatározását a következő levelével jelentette be Podmaniczky Frigyes bárónak:

Mélyen tisztelt Pártelnök ur!
Miatán a t. kormány által beterjesztett egyházipolitikai törvényjavaslatot elvi okoknál fogva el nem fogadhatom, azon megjegyzéssel, hogy kezdetől fogva ez volt álláspontom, tisztelettel értesitem, hogy minden külbefolyástól mentem — a szabadalvú párt kötelékéből kiléptem.

Szabadkán, 1894. évi január 10.

Hazafini tisztelettel

Antonovits József,

Szabadka sz. kir. város I-ös kerületének országos képviselője.

Antonovits József dr. Szabadkán először 1888-ban választották képviselővé, akkor, mikor a II. kerület képviselőjének, Horváth Móricz dr. ügyvédnek mandátumát a Ház bírói bizottsága megemmisítette, Antonovits József szabadalvú párti programmal lépett fel, de a nélkül, hogy a központi szabadalvú párti direktoriumnál jelentkezett volna; ellenben ellenjelöltje, a szintén szabadalvú párti Törley József gazdag pezsgőgyáros a szabadalvú párt direktoriumának tudtával és beleegyezésével lépett föl. Antonovits ekkor 308 szavazattöbbséggel győzött. 1892-iki választáson az I. kerületben lépett föl s akkor választói előtt mondott programbeszédében kijelentette, hogy csak az esetben vállalja el a jelöltséget, ha meggyőződését függetlenül követheti, ha nem kívánják, hogy vakon szavazó legyen, a mi soha sem lesz: csakis ily értelemben óhajta a szabadalvú pártnak tagja lenni, stb. E beszéd után választották meg Törley Antal mérnök és gazdag szabadkai földbirtokos ellenében, a ki nemzeti párti programmal lépett föl, 514 szónyi többséggel. Antonovits tehát, a ki soha nem támaszkodott a központi szabadalvú klubra és szabad elhatározási jogát fenntartotta, csak ezzel a jogával állt mikor kilépett a szabadalvú pártból.

Bogolyva község helynévének Gombos-ra történt változtatása — mint nekünk írják — érdekes utójátékot vont maga után. Akadt egy nagyon okos ember, ki ebben a hazafias megnyilatkozásban hazáruklást fedezett föl és mivel ezen a czímen nem igen akadt követője, különféle eszelhez folyamodott, melyeknek kriványa azon magasa nyúló badarság, hogy e névmagyarosítás 18 ezer forintba fog kerülni; mivel pedig így sem birt zold ágra kapaszzkodni, utcazi gyermekekkel töltötte be kopott gyűjtő ivét. Végre ezen ivel ügyvédet keresett eme becsült mentőként föllépett hős fanatizált zsoldosaival, de az is nehezen ment. Drakulis képviselőnél is jártak, ki szép fölvilágosító szavak mellett elutasította ezen napkeleti bölcseseket mondván: hazafias törekvés ellen nem vezetí tollát! — Azonban akadt mégis fogadott prókator, ki a magyarosítás szép eszméje ellen följajánlotta tudmányát; ezen egyén nevére azonban kar volna a nyomdafesték.

Megszűnt csőd. A Vojnica és Jeniga szabadkai cég ellen fennállott csődöt az ottani törvényszék megszüntette.

ban eláradó balzsamos és nehéz fenyő-illat lelkünkre varázsol? S ki olvashatná ki a kisdetek szívéből azt a határtalan örömet s lázas kíváncsiságot, melyet a jó mama titkolódzása ő bennük megteremt? . . .

De mondja csak, kedves Emma, miért várja oly türelmetlenül azt a karácsonyt? Talán a kis Jézuska hozzá még talán most is beköszön? S ugyan mit hozhat neki? No nem felel?

Jól van hát, majd megmondom én; de aztán meg ne apprehendáljon ám érte! Ugye hogy egy babát? . . .

Egy babát? . . . Ejnye, de rossz nyelve van! gondolja bizonyára magában; — pedig dehogyan!

Hát ha már magácska nem akar nekem válaszolni, akkor csak kell nekem valamit mondanom. És azután nem is olyan közönséges buta képm, csepűs babát gondoltam, melynek redős fa tüle van és nem tud mozogni, de szép mechanikusát, drága porcellánból, mely meghúzza „papá”-t, „mamá”-t kiabál s melynek rozsászin ruhácskája, göndör fűrtös feje, ábrándos kék szemé s selyem szallag csokrocakkal himzett ingecskéje még a nagy s komolyabb gondolkozású leánykákat is a játéokra esábitja . . .

No de ezért nem kell ám reám megharagudnia, Nevéssen inkább egy jó nagyot.

Lásza én már öreg bácsi vagyok, — s mégis szeretem a babákat. Természetesen, ami azután az én igényemet illeti, én még a legdrágább porcellán babákkal sem elégszem meg, minthogy dédelgetésükhöz vajmi keveset értek; de igenis szeretem az olyanokat, a kik maguk is babát kívánnak s a kikkel az öregebb bácsiknak, mint a milyen jó magam is vagyok, eltréfálódzni mindig szabad . . .

Szeretett barátom! A kedélyes bolondságok után, (melyekért — úgy gondolom, — hogyha meg se kérem, teljes bocsánatot nyerek) hadd térjek már most rá soraim befejező pontjára . . .

Ítt van már a karácsony, s mely tudom nem kevés csecebecsét hozott neki. S hogy rólam, mint régi igaz barátjáról se feledkezék meg a nagy öröm közepette: a kis Jézuska által krisztikindli képpen egy szép „naplókönyvet” küldök neki, melyet fogadjon szívesen s tanulja megbecsülni és szeretni úgy, mint bánatos és boldog perczeknek, majd drága és feledhetlen kedves emlékeinek leendő titkárá.

Ezzel most már úgy gondolom, búcsúhatom tőle. Szeretetteljes üdvözet tehát a legközelebbi vizontlátás vagy levélbeli megke-rezésig!

— **Jótközmű mükövelők.** Az ó-kanizsai mükövelők társulata a Magyarországi Hírlap írók Nyugdíjintézetének száz forintnyi adományt küldött. A társulat eddigi történelméről a következőket közölhetjük: A társulat 1848. június havában alakult meg, s először a Két pisztoly című népszínművet adták elő három ízben egymásután. A jövedelemből 300 frtot adtak a Hegyesnél megsebesült honvédeknek. Ettől kezdve maig a társulat folyton él és gyarapodik, a szép kultuszát a jótközműség szeretetével hozza harmonizáiba. Előadásai jövedelméből állandó színpadot, megfelelő diszlettart, könyvtárt és ruhátart létesítettek, de emellett adományukkal mindig ott voltak az első sorban, ha áldozni kellett valamine. 1860-ban a Dugonics szoborra 101 frtot, 1861-ben ugyanezer 111 frt 40 krt, majd a rokkant honvédeknek 100 frtot, a szűkölködő horvátoknak 100 frtot, a budai népszínházra 100 frtot, az ó-kanizsai vízkárosultaknak 50 frtot, 1879-ben a szegedieknek 175 frtot és egy drb aranyat, 1880-ban a vörös-kereszt egyesületnek 50 frtot, legutóbb az Emléknék 100 frtot küldtek. Most Jókai jubileuma alkalmából jan. 14-én megint előadást rendeznek: színehozzák a költő Hős Páffy című művét s a jubileum emlékére és Jókai díességére lépnek be a fennemlített száz forinttal a Hírlapírók Nyugdíjintézetébe alapító tagnak.

— **Difteritisz Szabadkán.** Szabadkáról írják, hogy a difteritisz egyre szedi áldozatait, egyes családoknál egyszerre két gyermek is fekszik a ravatalon és a hatóság még sem tesz semmit. Az iskolákat sem zárják be.

— **Az ó-becsei „Polyári Magyar Dalkör”** folyó hó 14-én az 1896. évi ezredéves ünnepély alkalmával Ó-becsen és környékén az 1848—49. szabadság harcban elesett honvédek sírján felállítandó emlékszobor költségeinek fedezésére táncmulatságot rendez. A tiszta haszon a „honvéd-szobor” alaphoz csatolatik és gyűmölösés végett a tartalék pénztárába lesz elhelyezve. Az eddig létező és 100 frtot meghaladó honvéd szobor alapja is a dalkör adománya.

— **Halálozás.** Folyó hó 9-én halt meg Petkovics György ó-becsei tüzöltő főparancsnok, több ízben mint a város bírója legutóbb pedig mint városi képviselő tevékeny részt vett a város ügyeinek vezetésében. A marconás nagy alakot város szerte ismerték s mint nagy — magyarfiát — emlegették. Azonban ok nélkül.

— **Tökölvi Száva szobra.** Ujvidékről jelentik, hogy a Tökölvi Száva emlékszobrának terve nemcsak a megvalósulás stádiumába lép. A költségek fedezésére önkéntes adakozás útján máris jelentékeny összeg gyűlt be.

— **A bogojevai tisztújításról** vesszük a következő jövedelmi értesítést: Bogojeva község kormányza a jövő 3 évi ciklusra, Jcsei H. szolgabíró ur elnöklet mellett, a következőleg alakított a község összes választó polgárai által: a kabinet feje Lovász Szilveszter lett, az igazságszolgáltatás vezetésével Berkó Antal bízott meg, a pénzügyi társzámot Szahajó József és Hajnal János nyerték, az irtalmasság társzámot Szobonyi Fábinnál hagyta a közbizalom, társzámalküldékké: lettek. Buzásy Pál, Für-Pal, Görög Ferencz, Hajnal Mihály. — A tisztújítás letolyásának legérdekesebb része volt Berkó Antalnak megválasztása ellen történt föllépése, ki a közbizalmat visszaütésítve, a választó közbizalom viharos kiutatása dacára a törvényes esküt sem tette le. —

— **A gavallér hordár.** Szabadkán történt az ünnepek előtt. Egy fiatal asszony ajánlódokot vásárolt be s egyik boltból a másikba sietett. Nagy sietségben észrevette, hogy egy úri mindenütt nyomában követi, sőt néhányszor meg is szólította, de ő azt mindig indignantóval utastotta vissza. Azonban valaminek a szemtelen nyári legyeket hiába fűzük el magunktól, a fiatal gavallér nem ijedt meg az asszony rendretelenségeitől s újra visszatért. Ekkor a fiatal asszony megváltoztatva visszatasított modorát és látszólag elfogadta az udvarló bökjait. Egyik boltból a másikba magát kísérni is megengedte a gavallérnak, s hogy a terheket felszedje és cipelje. Mikor

már meg volt rakva mint egy afrikai teve, akkor lassú léptekben indultak haza felé, miattal az úri a nagy teher dacára is folytatta szerelmi nyögődségeit. Haza érve, az asszony uytította ki az ajtót és előre bocsátotta a felpokalt gavallért. A férj mit sem sejtve, leszedte a terhet, de a hordár elégséges volt szeged ütött a fejébe. Ekkor az asszony a leghamisabb mosolylyal arra kérte férjét, hogy — a nagy ünnepeben elfogyván a hordárszemélyzet, tehát ez az exhordár váljalta el a szállítást — kivételesen, a díjon felül adjon még neki 1 frt borralalót. A megszégyenült gavallér az asztalon feledve a díjat haza rohant és megfogadta, hogy soha többé nem áll be ismeretlen nő udvarlójának!

— **Szerencsétlenségéről** ad hírt lapunk csantavéri levelezője. Horváth Ferencz odavalló gazdacsember 19 éves fia tegnapelőtt az udvarában levő szalmakazalok tetejét igazgatta. Ennek befejeztével pedig a helyett, hogy a kazal mellé támasztott létrán jött volna le, kényelmesebben talála a meglehetősen magas kazalról lecsuszni. E különben is veszélyes-játék csaknem életébe került a szerencsétlentől járt Horváthnak, a ki belesett a csúszás közben a kazal mellé támasztott horogba, amely lábába furdóva hasán jött ki. Most élet-halál közt lebeg.

— **Öngyilkos agastyánok.** Két agg embernek öngyilkosságáról ad hírt egyszerre a Magyar Hírlap. Ó-Szivacon Plavitsy Ravojlo 83 éves, előkelő polgár lett öngyilkos. Az öreg Plavitsy egyedül volt otthon és felhaznáta az alkalmat, a padlásra ment, a hol egy ruhaszárító kötéllel fölakasztotta magát. Mire észre vették tettét, Plavitsy már nem élt. Hogy mi vitte az öreg Plavitsyt végzetes tetteire, nem is sejtethi senki, annál kevésbé, mert Plavitsy jómódú ember volt s rendezett anyagi viszonyok közt élt. — A másik öngyilkosság Szabadkán történt. Agócs János, nyolczvan éves számadó jolász összeveszett az élete párjával, aki azonban erősen visszavágott az urának. Agócs ezen annyira elkeseredett, hogy kiment a pitvarba s ott rozsdás pisztolyával föbe lötte magát. Azonnal holtan rogyott össze.

Hennezerg G. (cs. kir. udvariszállító) selyemgyára Zürichben, a privátmegrendelők lakására közvetlenül szállít: fekete, fehér, és színes selyemszöveteket, meterenként 45 krtól 11 ft 65 krtig póstabér és vámtmentesen, sima, csikos, koczkázott és mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín s árnyalatban). Mintak póstaforudalóval küldetnek. Szavajzba címzett levelekre 10 krt és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Irodalom, művészet.

Rombay Dezső „Néplap”-járól már megemlékeztünk. Január 7-ikén megjelent az első szám, mely a laphoz fűzött várakozásunkat megvalósítja. Ismeretterjesztő és mulatózó cikkeket váltakoznak benne a nép értelmi színvonalához illő nyelven írva. A lap minden vásárnap jelen meg, előfizetési ára negyed évre csak 50 krajczár s így remélhető, hogy széleskörű elterjedettségre fog szert tenni. Kivonatol is. Az előfizetési díj Budapestre (Üllői-ut 25 sz. alá) küldendő. —

Jókai Mór. Ötven éves írói jubileumára írta Névy László. Budapest, az Athenaeum kiadása. Ma jelent meg az a tartalmas és érdekes füzet, melyben a Petőfi-társaság megbízásából a nagy költő pontos élettrajzi adatait s műveinek rövid méltatását nyújtja is művészetünknek: Névy László. Ezideig ez az első, adataiban teljesen megbízható élettrajza Jókainak. A füzet mint olvasmány is igen élvezetes; Névy ugyanis nem elégszik meg az élettrajzi adatok száraz elősorolásával, hanem majd jellemző történetek és édomák

beszövéssel tarkítja előadását, majd az írói szerkesztőt és politikus mutatója be, néhány jól kiválasztott vonással karakterizálva annak hatalmas egyéniségét. Az élettrajz sok gondolat, tudással s azzal a szeretettel van írva, melyet minden jóvaló magyar írónak éreznie kell Jókai iránt. A díszes kiállítású füzet árat igen alacsonyra (csak 25 krajczár) szabta a kiadó társulat. Kívánjuk, hogy minél szélesebb körben elterjedjen.

A „Regény Szalon” 3-ik száma megjelent és Zempléni P. Gyula különleges irányú, gondosan szerkesztett szépirodalmi folyóirata híven beváltja az ígéretek, melyeket az első szám megjelentése alkalmával tett. — A világirodalomnak lejelesebb regényei, költeményei, színdarabjai novellái váltokoznak a „Regény Szalon”-ban. — Három nagy regényi folyó most egyszerre Daudet, Pedro de Alarcon, és Ródziewicz Mária, egy-egy érdekes regényvel van képviselve. Feuillet Octavenak „Juliette válása” című vígjátéka, a francia szellemnek igaz gyöngye és a mostani füzetben már a második felvonásba belomogy. — „Don Juan megváltása” cím alatt lendületes költeményt olvasnk. — Az „Innen-Onnan” rovatban érdekes irodalmi apróságokat olvasunk. — A „Regény Szalon”-t szíves községgel ajánljuk minden művelt olvasónak. — A kiadónival (Budapest, VIII., Népszínház-utca 26) szívesen küld mutatványszámokat.

A „Képes Családi Lapok” utolsó száma következő tartalommal jelent meg: A sors kockája. (Regény.) Irta Beniczkyné Bajza Lenke. (Folyt.) — Balek. Koronai Istvántól. — Hivatalos, Irta Bomóki. — Költészet és zene II. Rákóczy Ferencz idejében. — Jella. (Novella) Hajdu Józseftől. — Gondolatok. — Földülébol. (Költemény.) Méry Károlytól. — Gézsi Gyurka házassága. (Élbeszélés.) Irta Szűts Jenő. — Humor. (A házasság szerző telefon. (Humoros élbeszélés.) Irta Mártonffy Imre. (Folyt.) — Minaentéle: A Jókai-ünnep. — Képeinkhez.

Képes Irodalomtörténet. Az Athenaeum kiadásában megjelenő díszmunkából megjelent a 16-ik füzet egy művészi kivittél mellettelettel: ez a középkor leghirnevesebb miniatúra, Altavante által festett Damascenus-féle Corvin-kódex színes hasonmás, mely Ullmann Jozsef műtárgyéból került ki. A szövegben Angyal David befejezi Történetirodalmunk a XVIII. század elején című tanulmányát, ezuttal Bethlen Miklósról, Cserei Mihályról és Apol Péterről, a befejezésben Rákócziról, Károlyi Sándorról és Beresényiről szólván. A következő cikben dr. Szinyei József A nemzetietlen kor cím alatt a XVIII. századi politikai, társadalmi és közművelődési állapotokat rajzolja. Utána Négyesy László: A XVIII. századi szépirodalom összefoglaló cím alatt szól először az élbeszélő (Kolombán, Lázár János stb.) és vallásos költészetéről (Szónyi Benjámin, Rádai Pal), majd külön fejezetekben Mikes Kelemen és Faludi Ferencz szépproza munkáiról, azzal az alapos sággal, mely a szerző minden dolgozatát kitüntet. A szöveget számos illusztráció díszíti, így: Bethien M. nővalóirása, Károlyi Sándor szép fametszetű arcképe, I. József, III. Károly és Mária Terézia egybefoglalt medallion-arcképe, továbbá egykorú rajzban: Mária Terézia magyar kísérettel, a „Morimur” jelenet, Buda a múlt század közepén, Mikes arcképe, egy ifjúkori rajza és kézirata és a Faludi Rómában ábrázoló eszményi kép, mely a Toldy-féle kiadás czimlapjáról van átvéve. A házapptóló vállalat füzetekenként 40 krtért bármely könyvkereskedésben megszerezhető.

A mesterséges borok készítésének és forgalomba hozatalának tilalmazásáról szóló törvény. Magyarazó jegyzetekkel ellátta dr. Lonay Ferecz. A folyó hó 4-én előadott törvénnyel ugy termelő mint kereskedőink

nagy számát érdekli, s csak örvendhetünk a kis kötetnek, amely a törvényt szakértői magyarázatokkal és jegyzetekkel s függelékkel az életbe léptető ministeri rendelettel ellátva — ily gyorsan közrebojcsátja. — A kis munka tartalmazza bevezető részében a törvény történetét, az előleges tárgyalások ismertetését, kiterjeszkedve amaz meciatívakra, amelyek az érdekelt testületek részéről azokra befolytak. Maga a törvény szövege tételenként, könnyű és érthető nyelven magyarázatik meg úgy, hogy a legegyszerűbb keresnőre, kereskedő vagy kistermelő is megértheti rendelkezéseit. — Ajánljuk is a munkát az érdekelt körök összességének figyelmébe, mert a börtörvény előnye mellett, rendelkezésének nem ismerésére sok kellemetlenséget okozhat gazdának, borkereskedőnek, keresnőreknak egyaránt. — A praktikus kis könyvnek ára 80 kr. Megrendelhető a „Hazánk“ irodalmi vállalatnál Budapest, Köztelek.

S z i n h á z.

Szorda, január hó 10-én, „Szegény Jonathán“. Nagy várakozással néztünk elébe az itteni színház első operett-előadásának, és most, hogy megtörtént, bátran mondhatjuk, hogy legnagyobb készséggel vártunk volna tovább is, míg a valahol elhazavott tenorista — kinek helyére a sok oldalú és tehetséges igazgató beugrott — megérkezett volna. Henriettében — Turner Jka — egy kitünően képzett és iskolázott énekesnőt ismertünk meg és ha hangja iskolájával lépést tudna tartani, úgy bátran léphetne föl a kir. operánk színpadján. A felvonásnak, egyszerűsége mind az operettnak legszebb és legnehezebb dalát szépen énekelte és a kiérdemelt tapost meg is kapta.

A kis mollet Mollyban — K. Iványi Mariska — pedig egy jókedvű, temperamentummal bíró és természetesen pajzánkodó, kedves énekesnőt ismertünk meg.

Hangja szép és csengő s registerjének alsó hangjaival kitünően tud banni.

Onikli Tóbiással — Nyitrai Sándor — pedig a közönség meg lehet elégedve; humoros játékos és jó couplé-énekes.

Tripp Jonathán — Sárközi Alajos — jobb színész, mint énekes.

A chorust láttuk a színpadon, de nem hallottuk énekelni.

A mi a tehetséges karmestert illeti — mert hogy tehetséges, azt avval is bebizonyította, hogy a mai előadást lehetővé tette — sajnáljuk, hogy jobb zenekarral nem rendelkezik. — Egy jó prim hegedűs és jó viola játszó még nem helyettesíthet egy teljes zenekart.

A többi szereplők az aranyos közép úton jártak.

A hó zivatarok megszűntek, a forgalom megnyílt, bizton reméljük tehát, hogy a legközelebbi operett előadásban úgy a nélkülözhetlen tenorista, mint a kiegészített chorus meg fog örvendeztetni. Mindez nélkülözhetlen körülmény ahhoz, hogy a közönség, mely a színházat kellőképp úgy se pártolja, a színház látogatásától végkép el ne szokjék.

Csütörtökön, jan. 11-én Csiky Gergely „Két szerelem“ című szomorújátékának volt bemutatás. A jóles írónak utolsó műve ez; utolsója költői álmának. Ma már egy éve s közel két hónapja, hogy e képzelet világa örökre kialudt. Ott alussza költőnk a budapesti temetőben örök álmát, melyet nem zavar meg többé a zajló élet egyetlen hullámvérése sem, maga a rideg közönsé sem, melyet e kiváló szellem utolsó alkotása iránt tausatított a zombori közönség. Bizony sajnálkozva tapasztalhatta az előadás csekély számú nézője, mily méltatlan a közönségünk magaviselete az elhunyt íróval szemben!

A tragédia a XVII. században játszik, a kurucz-labanecz harcok korszakában. E két párt áll szemben egymással a darabban is; Amaz Donat István kassai polgármestert vallja fejtűl, emonnek élén Rober Mihály kassai polgár áll. A két családot, hasonlóan a Montepai és Capuletiekhez, engesztelhetetlen gyűlö-

let választja el egymástól, míg fiatal sarjakat, Miklóst és Terézt, Romeo és Juliaként mely szerelem fűzi egymáshoz. Boldogságuk útjában azonban nem csupán családjaik gyűlölsége áll, hanem Vajda Judit is, Donath dús gazdag gyámleánya, a ki szintén szereti Miklóst s a kit Donathék maguk is fiuknak szántak. A véletlen Donath kezére jatsza Rober életét. Megkegyelmez neki, azon föltétel alatt, hogy leánya Teréz lemond szerelméről s férjhez megy régi imádójához, kit az imént elutasított. A leány nagy lelki küzdelem után feláldozza magát atyjáért s mire Miklós külföldről, a hol eddig időzött, hazaérkezik, Teréze személyében Gál menyasszonyát találja szemben magával (1. felv.) Miklós nem ismeri Teréz esküvőjének előzményeit s kedvesét hűtelennek vélvén, nőül veszi Juditot, bár lehetetlen régi kedvesét felednie. Ezt látván Judit Teréz élete ellen tör. Időközben Miklósnak tudomására jut Teréz ártatlansága, karjaiba ragadja feltalált kedvesét, s elviszi, miután előbb az utját álló Juditot saját törével megsebezte (II. felv.) Ezalatt Rober polgármesterré választatván, régi bosszuját készíti a Donath családon tölteni. Az elfogott Miklóst halálra ítélteti. De míg ő maga a megújuló utcai harcba siet, Judit kiszabadítja börtönéből a férjét s könyörög hogy együtt meneküljenek Miklós hallván azt, hogy Teréz el, míg férje a harcban elesett, ott hagyja Juditot, s el akar rohanni Teréz után, Ezt Judit nem engedheti meg, megüli férjét s utána magát.

Ez röviden a szerelem tragédiája. Hatás tekintetében Csikynek kevésbé sikerült szerencsés alkotásai közül való e darab. Cselekvésvége fejleményében nem egészen természetes, hogy Miklósnak házassága nincsen kellőleg indokoltva. A szenvedélyek harcának festése nem eléggé igaz. Nem is kellett valami nagy hatást a közönségben, bár egyes jelenetei: Teréz magán jelenete az I. felvonásban, a két nő találkozása a II-ben élénk tetszésre találtak. Ezek sikerében nem csekély része volt a szereplőknek. Véber Ferike Teréz szerepét megindító bensőséggel játszotta. Játékát Medgyaszay Evelin (Judit) ala kitásával együtt külön ki kell emelnünk. Morvay is jól játszott, nem különben Hegedűs. De ezalatt aztán el is mondtuk, a mi jól elmondanunk lehetett. Egyéb tekintetben az előadás meglehetősen alacsony színvonalon állott. Az összejáték fogyatékossága, kivált a népes jelenetekben nagyon is éreztette a gondos betanulás hiányát. —

C S A K E N O K.

Gyerekek és öregek

Irta: Siegel Angyalka.

(Folytatás.)

De este, mikor színházba készülődtek mégis megmagyarázhatatlan aggodalom, félelem fogta el.

— Nem lenne jobb, ha itthon maradnék? gondolta, de aztán szegényéretet lepte meg önmaga előtt.

— S én csakugyan félnék a Don Juan csáberejétől? Nem; azért sem . . . !

És elmentek: a nagynéni, Elza, Tibor meg Laci, ki roppantul kicsipte magát és egyre erőlködött bájusza helyén egy-két szálalt kiejebb hűzogatni.

A színházban a „Saecingeni trombitást“ adták, a czimszerepben Fellegi Kornéllal.

Elza szorongva, lesütött szemekkel, halvány arczezal ült helyén. Keserű öngúnyal vette észre, hogy újra felindultan hallgatja azt a behelzög hangot a színpadról, hogy fél szemeit a színészre vetni, mert érzi, bár nem látja, hogy annak tekintete állhatatosan szegődik arczára.

De mikor aztán Kornél énekelni kezdett, mikor az első felvonásbeli szerenád vidám, szilaj dallama felhangzott, Elza nem állhatta meg tovább; felnézett.

Oh, milyen szép volt ez a trombitás deák fekete trikóban, ugyanolyaszínű bársonyzubonyban, mely fölfehér tóga volt vetve. S mily gyönyörtlen illett a szép arczhoz a helykén félre csapott kis bársonyalap, s mily csábosan, epedőn tekintett a barna szempár!

És csakis Elzára nézett a primó amorós, Elzára ki már most ünfeledten, kipirulva nézett vissza rá, kit legméltóbbnak talált figyelmére az ünhiit, vakmerő színész, lévén Elza a városka legszebb leánya.

S valóban szép is volt a leány; szöke haja természetesen gyűrűkben környezte a rózsás fehér arcot, szemek este sűtőkékeknek látszottak és merengve, ünfeledten tapadtak Fellegi Kornél alakjára. Finom metszést piros ajkai megremegve nyitak kissé szét és vakító fehér fogsort láttattak.

A leány mindinkább fokozódó érdekekkel nézett fel a színészre s a második felvonásban előforduló szerelmi kettőséln hirdelen úgy érezte, hogy nem banná, ha e szöke parókás leány helyében lehetne, ki mosolyogva dől Kornél karjaiba, míg ez — bár a kis molett színészét gyönyörtü poseval vonta magához — folyton Elzára nézett, neki beszélt, neki énekel.

S Elza örömmel vegyes jedséggel érezte, hogy szerelmes tudva lenni ebbe a pajzán, epedő, szerelmes trombitásba, ebbe a vakmerő, szilaj kóbor deákba, ki lopva szerelmeskedik grófkisasszony kedvesével s meg is hódítja magának a szarnok apától trombitája hangjával, karja erejével, vitészégével, midőn imádotja apjának várát az azt támadó ellen kezéből menti meg.

Elza tapasztalatlan, regényességre hajlandó leánya volt; egy ama sok-sok leány közül, kik egy kis városkán kívül csak a nevelő intézet világát ismerik, kik többnyire ábrándjaikban élnek, míg aztán megjön vagy ábrándjaik megtestesült alakja, vagy olyan valaki, kinek kedvéért hűlenek lesznek bohó ábrándképűkhöz.

Elza is álmotodt édesen, hosszan, amint csak egy rajongó, érzésivű leány álmotodni képes. Álmotodt valami szegény ördögtről, aki szép bator, vakmerő legyen, kiről őt lebeszéljék, szerelmét eltiltsák, ki aztán őt elrabolná, elvinné, messzire és roppantul féltékeny vad, zabolátlan, sőt néha goromba lenne, de — imádná Elzát.

S aztán megismerte Tibort, ki határozottan elütött eszményképétől, amennyiben egész megjelenése férfias ünudatról, nyugodtságról, szelid elnéző, s amellet finom modorról, egy kis idealizmussal párosult jó szivről tett tanúságot.

S Elza vonzódot ez emberhez; a könynyelmű, gyermekes természetű leánynak jól esett ez erős férfi karjára támaszkodni; oly háborítatlanul, édesen tudott e széles mellre hajolva ábrándozni . . . !

Mert Elza azért nem lett — mint más leány ily esetben — hűtlen ábrándképéhez; őh nem! Tibort szerette, gyermekes, nyílt ragaszkodással, de ábrándjai urát — imádtal!

S Ábrándjainak ura itt volt! Igen s ezt Elza most édes ámulattal, félelemmel vallotta be önmagának.

De most, hogy látta eszményképét, nem akarta, nem bírta Elza az ábrándozással beérni szilaj vágy fogta el álmát mindenben megvalósítani!

(folyt. köv.)

Világáruccik. — Minden országban fenyesen bevezetve.

K Sarg-féle Elismert nélkülözhetlen fogtisztító szer

KALODONT

(Egészségügyi hatóság által megvizsgálva)

Igen alkalmas utazásnál. Zamatos, üdítő. Mindenütt kapható.

Hogy egészségünkre és jólétünkre nézve a jó emésztés a legfontosabb, azt mindenki tudja, de nagyon kevésbé vannak figyelemmel arra, hogy a lezselő feltételei ennek, a jó és egészséges fogak. A régi példabeszédet „csak ha jól rágsz, emészteltesz jól” nem lehet eléggé ismételni.

Thomas E. M. csász. titkár, udvari fogorvos Bécsben, dr. Koch tanár és más tudós auktoritások, végre dr. W. D. Müller tanár a fogorvosi egyetemen Berlinben kiadott művében „A szájüreg mikroorganizmusa” Lipse 1892. meggyőzőleg kimutatták, hogy a nedves meleg szájüregben folytonosan, hihetetlen mennyiségben képződnek méregtartalmú anyagok, és hogy az azokból keletkező, sokszor igen veszélyes betegségek, csakis a szájnak rendszeres és lelkiismeretes tisztítása által kerülhet kel A belső összeköttetés „elrontott szája” és „elrontott gyomor” között még csak ezen tüzetes vizsgálások után állapították meg.

Csupán csak víz, nem távolíthatja el ezen méregtartalmú anyagokat. Ez csak is egy antiseptikus hatású, gondosan készített, fogtisztító-szer által, mely reggel és este használandó, érhet el, mint a milyen a „Sarg-féle Kalodon” melynek egyre növekvő, most már milliókra menő használatára, a „egjobbban bizonyítja annak értékét.

Rousseau mondá: „Egy asszony szép fogakkal nem lehet csunya!” De nemcsak a szépség egy nevező száznak érhető el a fogak ilyen ápolásánál, biztosítják maguknak, ami sokkal fontosabb, az egészséget és jólétet egész késő öregségig.

Elismerése a mondottaknak és megrendelések a legfelsőbb körökből, minden darabhoz mellékelva vannak.

Vigyázzunk a csomagolásnál egyforma, csalásra számított, értéktelen utánzatoktól.

Előfizetési felhívás

A

„KÉPES CSALÁDI LAPOK”

SZÉPIRODALMI ÉS ISMERETTERJESZTŐ KÉPES HETILAP 1894 ÉV. FOLYAMÁRA.

☞ Megjelen minden vasárnap, diszes kiállításban, tetszetős borítékkal. ☞

A „Képes Családi Lapok” a legelterjedtebb, legdíszesebb és legolcsóbb képes hetilap, a mely szívet és lelket nemesít, hasznos és ismeretterjesztő olvasmányokat nyújt a magyar művelt olvasóközönségnek.

A Képes Családi Lapok” a legmagasabb irodalmi nivón álló lap mely körül nemzeti irodalmunknak első rangu írói és ironói tömörülnek; így az 1894. ezévielső szám következő íróktól hoz közleményeket: JOKAI MÓR: „Hogy is volt a dolog?” (Beszély), BENICZKY BAJZA LENKE: „A sors kockája” (Regény), TÖLGYESI MIHÁLY: „A gyémánt gyűrű” (Humoreszk), P. CSORBA ÁKOS: „A Bosphorus partján” (Rajz), STILLER tanár: „A fűzről” (Orvosi cikk) stb. st. Közleményeket írtak e számba: KOMÓCSY JÓZSEF, VARSÁNYI GYULA, Fb LEKI SÁNDOR dr. A regény mellékletet LAUKA GUSSZTÁV írta, czíme: „Pásztortűz és lidérczény”. — A képek az új év alkalmából valók, s igen talál rajzok A mi különös érdeket kölesönöz e számnak az, hogy az abban megjelenő íróinak arcképeit, s sajátkezü aláírásait is veszi az olvasó,

A „Képes Családi Lapok” évenként, a szövegbe nyomott több regényt ad, elsőrangú írók tollából.

A „Képes Családi Lapok” két hetenként megjelenő melléklapja, a „Hölgyek Lapja” háztartási és divatrészszel ellátva, teljesen nélkülözhetővé tesz minden más divatlap tartását.

A „Képes Családi Lapok” a fentebb említett szöveg között megjelenő regényeken kívül évenként, több önálló, eredeti, beköthető regényt ad jutalmul előfizetőinek.

S mindezen előnyök dacára, a „Képes Családi Lapok”-nak a „Hölgyek Lapja” ezimti divatlapal és Regénymelléklettel együtt, előfizetési ára csak egész évre 6 forint, félévre 3 forint, negyedévre 1 frt 50 kr. Az előfizetési pénzek a lap kiadóhivatalához: Budapest, Nagy-korona-utca 20 szám küldendők, amely kívánatra mutatványszámokat díjtalanul küld bárkinek, ha az iránt levelező-lapon megkeresetik.

Aki az egész évre szóló 6 forintnyi előfizetési összeget 80 kr csomagolási és postaszállítási díjjal egész évre beküld, annak 4 regényt, — aki félévi 3 frt előfizetési összeget 40 kr csomagolási és postaszállítási díjjal küld be, annak 2 regényt, s aki 1 frt 50 kr negyedévi előfizetési díjat s 20 kr csomagolási és postadíjat egyszerre küld be, egy eredeti regényt küld ajánlva és díjmentesen jutalmul a kiadóhivatal.

A „Képes Családi Lapok kiadóhivatala
Budapest, V., Nagykorona-utca 20.

Férfi s női betegségek

mint bujakór, fekélyek, bőrküttegek; folyások és hólyaghurut a legidültebb alakban is, nem a közönséges, hosszadalmas befecskendezésekkel hanem

irrigáló által saját készülékemmel, s új gyógymódom szerint, vagy esetleg helyi endoszkopikus kezeléssel is alaposan s sikeresen

kezelteknek. Stricthurák, az aggkorban el lépő vizelési nehézségek; ágybeszennyezés valamint nemi gyengeséggel párosult gerincbajok

galvano-mechanikai módon

sikeresen gyógyíttatnak

Orrfekélyek s az orrnak bedugulási, valamint a szájs- s orrnak bűzössége az á, telam feltalált s több 100 esetben kitűnő eredménnyel használt

orrosapkészülékemmel

övid idő alatt alaposan gyógyíttatnak.

Galandförgők, melyek a legerősebb kúrtaknak ellenállottak, Németországban készült. gyógyszeremmel 3 óra alatt gyökeresen eltávolíttatnak.

Dr. Fischer Adolf, orvos-sebész-tudor, műtő- és nőgyógyász, a „Nyilvános gyógyintézet”-nek rendelő főorvosa s specialista 27 év óta Budapestben, U-utca 5. sz. I. em. rendel. d. u. 2-5-ig.

Csak díjazott levelekre válaszolok s gyógyszererekről is gondoskodom. 26-1

Ezen labdacsock minden tekintetben hasonló praeparatumok alá helyezendők, mert mindennemű káros alkatrészekről mentek, a legnagyobb eredménnyel használják hasbetegséknél, mert vértisztító hatásnak nincs gyógyszer, mely könnyebben s a mellett teljesen ártalmatlanul

hasrekedést

Legtöbb betegség ezen bizonyos forrást eltávolítja. Czukrozottságuk miatt még kis gyermekek is szívesen veszik be. E labdacsocknak Pithanár, udvari tanácsos igen hízoló bizonyítványt állított ki.

Egy doboz ára 15 labdacsocksal, 15 kr. egy tekercs ára 8 doboznak, 120 labdacsocksal, 1 frt.

Figyelmeztetés

Oly doboz, melyen e czégnév: Apotheke „zum heiligen Leopold“ nem áll s mely hátulján védjegyűn két nem viseli, az utánzat, melynek megvételelő a közönség figyelméztetik.

*Neustein-Fele
Gyógyszerész*

Jól megfigyelendő a doboz nehogy rossz, hatástalan vagy éppen kártékony praeparatumot kapjon az ember. Kizárólag E szelerszéletlabdacsock kérendők; ezek használata utasítással s a leírással vannak ellátva.

Főraktár: Bécs NEUSTEIN FR. gyógyszerháza a Szt. Lipóthoz a Planken és Spiegelgasse sarkán.

„Nincs többé fejfájás!“

D. Götz

Migaine-góra

Használták már egyáltalán, ideges, rheuma-szerű, sőt gyomorból származó fejfájás ellen a legjobb szerrel használtatt, mit több ezerre menő küszöb-nyilvánítás bizonyít. Utolsó időben a

„MADRITI UDVAR“ és Baross Gáborné ő excellenciája feltűnő eredménnyel használta. — 1 doboz ára használ. utasítással 2 ft, 1 kis próba-doboz 1 frt.

Eredetiben kapható Fáykiss József „nagy Kristóf“ hoz czimzett gyógyszerháza Budapesten — Raktárak: Török József gyógyszerész Budapesten, király-utca 12. és minden vidéki gyógyszerháza.

53. sz. 54. sz.

Valódi

14-KARÁTOS ARANYGYÜRÜK

utánzott színes drága kövekkel és valódi gyöngyökkel darabja

5 frt

Dús tartalmu arany- és ezüst árukról, órákról, bécsi áru-, különlegességek- és újdonságokról szóló árjegyzékemet bárki-nek ingyen és bérmentve küldöm meg. Szelküldés utánvétel, vagy az összeg előzetes beküldése esetére. Gyári raktár

Bienenstock Jul.,

WIEN, II., Ob.-Donaustrasse Nr. 89.

A legjobb hírnevű francia jelzők

COGNAC MATIGNON

(ALEXANDER MATIGNON & Co., COGNAC)

Vezetőkepviselek: PFAU és TARSA,

F I U M E.

Kapható minden fűszer-, csemege- és gyógyanyag-kereskedésben, gyógyszerháza, cukrászda- és kávéházban.

COGNAC

Czuba-Durozier & Co.

francia cognacgyár

PROMONTOR.

Vezetőügynökség

Ruda és Blochmann Budapest.

Élő
Vágásoktól

menyegzők, ha ok stb. stb. alka mátra legdrágább kiállításban szállít m e c e r t a r t a MÜLLE VILMOS német szőlő üdvari szőlő T e m e s v a r o t. Az ország legdrágább vágások-kezdése. Legnépszerűbb kinnidek. — Ájgészak ingyen és bérmentve küldöm meg.